

Posudek bakalářské práce Veroniky Černé: Nefrit na Dálném východě v 1. Polovině 1. tis. n. l. – Jades in East Asia During the 1 st Half of the 1 st Millenium AD. 52 stran textu s literaturou, přílohy, 2 mapy, 8 obr. Praha 2013, Univerzita Karlova.

Veronika Černá předkládá práci, jejíž téma poněkud vybočuje z rámce, obvyklého na Ústavu pro archeologii. Zvolila jej z důvodu, že vedle oboru Archeologie pravěku a středověku studuje na UK FF současně obor Japanologie. Spojila zde proto oba zájmy, za archeologii vybrala téma velmi oblíbené kamenné suroviny a za druhý obor prostor, ve kterém se suroviny vyskytuje v podobě „ryzí“ i v podobě výrobků nejrůznějších druhů. Téma nás tedy zavádí na Dálný východ v době od 0 po 500 let n. l.

V úvodu bakalářské práce V. Černá připomíná, že nefritu, jako jednomu z nejluxusnějších materiálů Dálného východu, byla věnována značná pozornost dosud výhradně v zemích západně od našeho státu. Zabývali se jím jak sběratelé a milovníci umění, tak i archeologové a historikové. Vznikla tedy řada velkých monografií, ale dosud žádné podrobnější zpracování nebylo připraveno v českém jazyce. Autorka si neklade za cíl kompletní vyčerpání problematiky nefritu, tedy neuvažovala o zpracování vyčerpávajícího seznamu nálezů a lokalit. Zaměřila se spíše na podání souhrnu charakteristických rysů a jevů spojených s nefritem v kulturách Dálného východu v daném období. Popisuje jednotlivé typy artefaktů, jejich funkci, technologii výroby a použití

Podrobněji se věnuje etymologii názvů a upozorňuje na logické označení sledované skupiny nálezů jakožto nefritů, v rámci této skupiny pak doporučuje oddělovat kategorie „skutečné nefrity“ a skutečné jadeity“. V další části práce se zabývá historií regionu v daném období – jednotlivě pak Číně, Koreji a Japonsku, a připomíná i písemné prameny k těmto oblastem.

Vyústěním práce je pak srovnání nefritů v Číně, Koreji a Japonsku s poukazem na nejvýznamnější nálezy a speciální výrobky se speciální funkcí (pohřební masky, pohřební obleky v Číně).

V. Černá se pokusila o základní charakteristiku zpracování, použití a distribuce nefritu v oblasti Dálného východu v 1. polovině 1. stol. n. l. Využila k tomu spíše znalosti, získané studiem oboru japanologie, ale přesto téma docela úspěšně propojila s oborem archeologie. Prokázala dobrou znalost literatury, jak již bylo zmíněno, zejména zahraniční. Text práce je vyvážený a srozumitelný. Obsah i forma předložené bakalářské práce splňují požadavky kladené na tento druh prací, a proto práci V. Černé doporučuji k obhajobě.

doc. PhDr. Miroslav Popelka, CSc.

Praha, 23. 8. 2013